

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, י"ג באייר, תש"ף
7 במאי, 2020
127/2020

החוסן האזרחי בתקופת משבר הקורונה, בקרב בני 21 ומעלה Civil Resilience during the Coronavirus Crisis

- 5.4% מבני 21 ומעלה, כ-306.3 אלף איש, מדווחים שמצב בריאותם החמיר ('החמיר' או 'החמיר מאוד') בתקופת המשבר.
- 22.5% מבני 21 ומעלה, כ-1.2 מיליון איש, מדווחים שמצבם הנפשי החמיר במהלך המשבר.
- 25.8% מדווחים כי מצבם הרגשי של ילדיהם החמיר.
- התחושה של לחץ וחרדה מלווה בתקופת זו 34.3% מהאוכלוסייה – כ-1.9 מיליון איש (10.1% 'במידה רבה' ו-24.2% 'במידה מסוימת'). תחושת דיכאון מלווה 16.2% מהאוכלוסייה ותחושת בדידות – 23.5% מהאוכלוסייה. שעור הערבים החשים דיכאון, לחץ וחרדה גבוה יותר.
- 22.6%, כ-377.3 אלף איש, מאלה שאינם גרים בגפם, מדווחים על מתחים בין בני משק הבית בעקבות המשבר.
- 55.7% מהאוכלוסייה חוששים מהידבקות בנגיף; מחצית מהאוכלוסייה (50.3%) חוששים מקושי בכיסוי הוצאותיהם.
- 16.2% מדווחים כי הם נעזרים במישהו המסייע להם בהבאת מזון, תרופות וכד', 45.5% מבני 65 ומעלה.
- 46.1%, כ-2.5 מיליון איש, מדווחים כי בעקבות משבר הקורונה החמיר המצב הכלכלי שלהם ושל משפחתם.
- 14.1%, כ-778.7 אלף איש, מדווחים כי הם או אחד מבני משק ביתם צמצמו את כמות האוכל או הארוחות שהם אוכלים במהלך השבוע האחרון.
- רוב הציבור, יותר מ-80%, ממלאים במידה רבה אחר ההנחיות של משרד הבריאות.
- 38.0% מהאוכלוסייה (48.9% מהערבים) נותנים אמון רב בממשלה בהתמודדותה עם משבר הקורונה, 33.6% נוספים נותנים אמון 'במידה מסוימת'.
- שיעור הישראלים אשר נותנים אמון רב ברשות המקומית של יישוב מגוריהם גבוה יותר: 46.9% נותנים אמון במידה רבה ברשות המקומית (62% מהערבים); 32.2% נוספים - 'במידה מסוימת'.

בסוף חודש אפריל (בתאריכים 26.4.2020 עד 1.5.2020) נערך סקר בזק שמטרתו לספק תמונת מצב ונתונים חיוניים למקבלי ההחלטות לגבי החוסן האזרחי של הציבור בישראל, בעקבות משבר הקורונה. הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ערכה את הסקר בשיתוף עם המועצה לביטחון לאומי ומשרד ראש הממשלה. אוכלוסיית הסקר כללה בני 21 ומעלה, למעט הפזורה הבדווית בדרום ודיירים במוסדות טיפוליים. המדגם הוצא מתוך מרשם התושבים של ישראל¹. השאלות בסקר הקיפו מגוון נושאים: בריאות, מצב נפשי, צריכת מזון, קבלת עזרה, מצב כלכלי ועבודה, מידת המילוי אחר הוראות משרד הבריאות והממשלה, ומידת האמון בממשלה וברשות המקומית של יישוב המגורים בהתמודדות עם נגיף הקורונה.

[שאלון](#)

[הסברים](#)

ממצאי הסקר

מצב בריאות ומצב נפשי-רגשי

66.2% מעריכים שמצב בריאותם כיום טוב מאוד; 26.5% - טוב; 5.9% - לא כל כך טוב; 1.5% בכלל לא טוב. 23.5% מבני 65 ומעלה מעריכים באופן שלילי ('לא כל כך טוב' או 'בכלל לא טוב') את מצב בריאותם.

5.4% מבני 21 ומעלה, כ-306.3 אלף איש, מדווחים שמצב בריאותם 'החמיר' או 'החמיר מאוד' בתקופת המשבר. בקרב בני 65 ומעלה, השיעור גבוה יותר – 11.3%.

11.2% מבני 21 ומעלה, כ-631.4 אלף איש, מדווחים כי אחד מבני משק ביתם היה בבידוד במהלך התפשטות המגפה.

הנדגמים נשאלו גם על מצבם הנפשי. 40% מעריכים כי מצבם הנפשי כיום הוא טוב מאוד; 40.3% - טוב; 15.0% - לא כל כך טוב; 4.7% בכלל לא טוב.

27.7% מבני 65 ומעלה – כ-293.7 אלף איש, מעריכים באופן שלילי ('לא כל כך טוב' או 'בכלל לא טוב') את מצבם הנפשי.

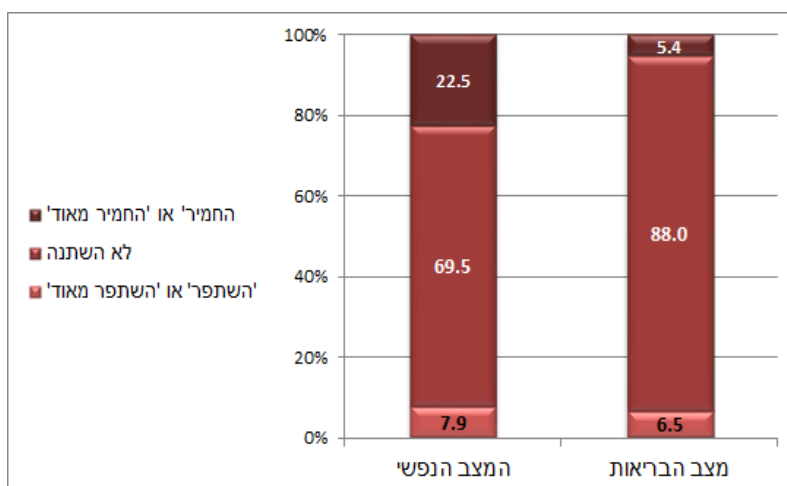
בקרב הערבים השיעור עומד על 36.6% שמעריכים את מצבם הנפשי באופן שלילי.

22.5% מבני 21 ומעלה, כ-1.2 מיליון איש, מדווחים שמצבם הנפשי 'החמיר' או 'החמיר מאוד' במהלך המשבר.

---

¹ המדגם כלל 2,279 נפשות ומתוכן השיבו בטלפון 1,276 נפשות.

תרשים 1 - שינויים במצב הבריאות ובמצב הנפשי של בני 21 ומעלה בתקופת המשבר, אחוזים

הנדגמים בסקר דיווחו על המצב הרגשי של ילדיהם (אם היו להם ילדים במשק הבית) בתקופת המשבר. 58.9% מוסרים כי לא חל שינוי במצבם הרגשי של ילדיהם, ו-25.8% מדווחים כי **מצבם הרגשי של ילדיהם החמיר ('החמיר' או 'החמיר מאוד')**.

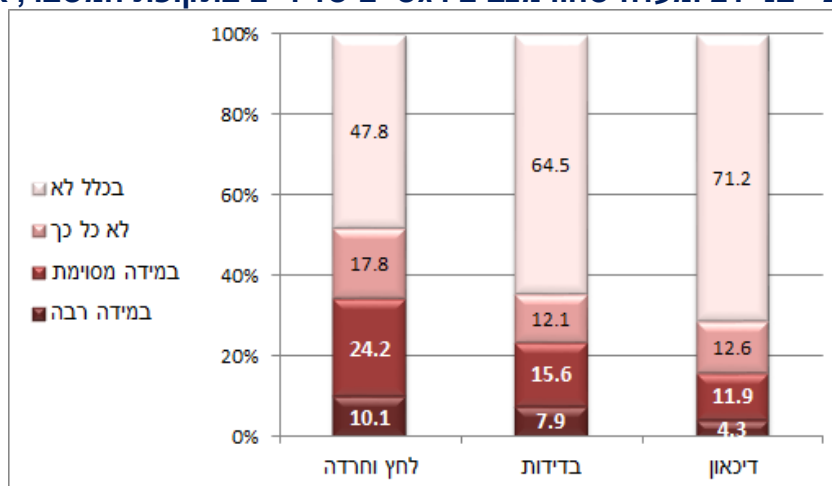
בנוסף לשאלה הכללית על המצב הנפשי, הנדגמים נשאלו גם על תחושות של לחץ וחרדה, דיכאון ובדידות. התחושה של לחץ וחרדה מלווה בתקופת זו 34.3% מהאוכלוסייה – כ-1.9 מיליון איש (10.1% 'במידה רבה' ו-24.2% 'במידה מסוימת'). תחושת דיכאון מלווה 16.2% מהאוכלוסייה ותחושת בדידות – 23.5% מהאוכלוסייה.

בקרב בני 65 ומעלה: 30.4%, כ-323.6 אלף איש, חשים לחץ וחרדה; 18.9% חשים דיכאון; 29.5% חשים בדידות ('במידה רבה' או 'במידה מסוימת').

בקרב הערבים השיעורים גבוהים יותר: 45.2% חשים לחץ וחרדה; 27.5% חשים דיכאון; 29.3% חשים בדידות.

תחושות אלה מלוות נשים יותר מאשר גברים בעת המשבר: 39.6% מהנשים ו-28.9% מהגברים מדווחים על לחץ וחרדה.

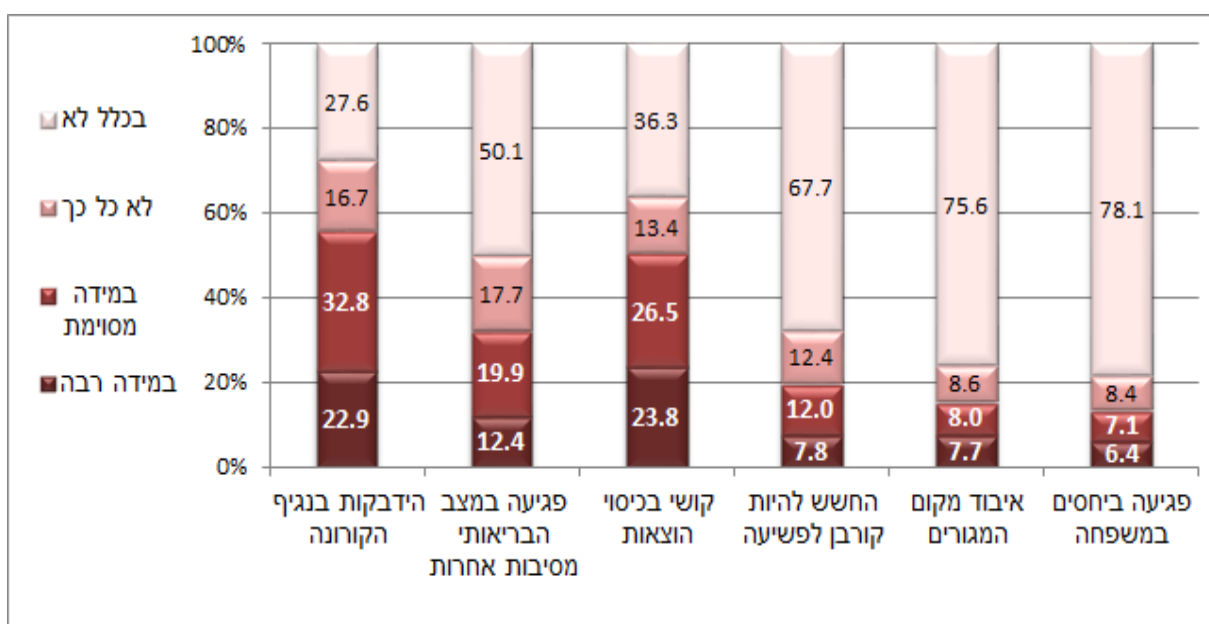
תרשים 2 - בני 21 ומעלה שחוו מצבים רגשיים שליליים בתקופת המשבר, אחוזים

שהייה ממושכת בבית עלולה להשפיע על היחסים בין בני הבית. **22.6% מאלה שאינם גרים בגפם, מדווחים על מתחים בין בני משק הבית בעקבות המשבר**: 18.0% 'במידה מסוימת'; 4.6% 'במידה רבה' או 'במידה רבה מאוד'. שיעור המדווחים על מתחים בין בני משק הבית בקרב הגרים במשקי בית עם 2-3 נפשות הוא 16.7%, ובקרב משקי בית עם 4 נפשות או יותר הוא 27.1%.

משבר הקורונה מעורר חששות מתרחישים שונים – בריאותיים וכלכליים. **55.7% מהאוכלוסייה חוששים מהידבקות בנגיף** (22.9% 'במידה רבה' ו-32.8% 'במידה מסוימת'); 32.3% חוששים מפגיעה במצב בריאותם מסיבות אחרות; **מחצית מהאוכלוסייה (50.3%) חוששים מקושי בכיסוי הוצאותיהם** (60.3% מהערבים ו-31.1% מבני 65 ומעלה); 15.7% חוששים לאבד את מקום מגוריהם ו-13.5% חוששים מפגיעה ביחסים במשפחה.

תרשים 3 - חשש מתרחישים שונים בעקבות המשבר בקרב בני 21 ומעלה, אחוזים

תזונה ורווחה כלכלית

14.1%, כ-778.7 אלף איש, מדווחים כי הם או אחד מבני משק ביתם צמצמו את כמות האוכל או הארוחות שהם אוכלים במהלך השבוע האחרון: 13.0% מבני 65 ומעלה; 23.5% מהערבים. הסיבה השכיחה לצמצום היא כספית. **57.6%** מאלה שדווחו על צמצום כמות האוכל ציינו כי לא היה להם מספיק כסף לקנות אוכל: 75.1% מהערבים, 66.4% מהנשים ו-48.6% מהגברים. **16.2% מדווחים כי הם נעזרים במישהו המסייע להם בהבאת מזון, תרופות וכד', 45.5% מבני 65 ומעלה.**

המסייעים הם בעיקר בני משפחה (ב-61.0% מהמקרים), 13.6% נעזרים ברשויות הרווחה או ברשות המקומית, 25.4% נעזרים בגורמים אחרים כולל שכנים או ארגון התנדבותי.

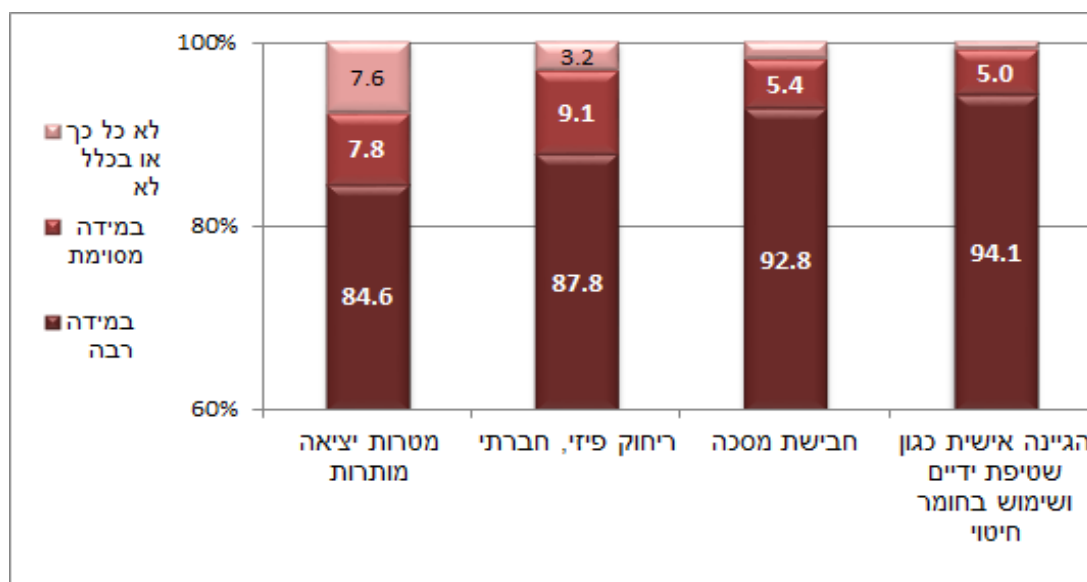
מאלה שלא קיבלו סיוע, 95.5% דיווחו כי לא היה להם צורך בעזרה.

46.1%, כ-2.5 מיליון איש, מדווחים כי בעקבות משבר הקורונה החמיר המצב הכלכלי שלהם ושל משפחתם, 57.0% מהערבים מדווחים על החמרה במצבם הכלכלי. הכנסתם של 46.4% נפגעה בעקבות המשבר, 49.8% מהערבים. 20.6% מהאוכלוסייה צופים כי ב-12 החודשים הבאים מצבם הכלכלי ישתפר, 52.2% סבורים כי מצבם לא ישתנה ו-27.3% צופים כי מצבם הכלכלי יחמיר.

מילוי אחר הנחיות משרד הבריאות והממשלה

רוב הציבור ממלא אחר ההנחיות. 84.6% מקפידים 'במידה רבה' על יציאה מהבית על פי המטרות המותרות, 7.8% נוספים מקפידים 'במידה מסוימת'; 87.8% מקפידים 'במידה רבה' על ריחוק פיזי-חברתי; 92.8% - על חבישת מסכה; 94.1% שומרים במידה רבה על היגיינה - שטיפת ידיים ושימוש בחומר חיטוי.

תרשים 4 - מילוי אחר ההנחיות בתקופת המשבר בקרב בני 21 ומעלה, אחוזים

אמון בממשלה וברשות המקומית

ממצאי הסקר מראים כי 38.0% מהאוכלוסייה (48.9% מהערבים) נותנים אמון רב בממשלה בהתמודדות עם משבר הקורונה, 33.6% נוספים נותנים אמון 'במידה מסוימת'. 28.3% לא נותנים אמון בממשלה.² ב-8 הערים הגדולות (המונות 200,000 או יותר תושבים) שיעור התושבים אשר נותנים אמון³ בממשלה נע בין 81.5% בפתח תקווה ל-54.5% בתל אביב-יפו.

² 'לא כל כך' או 'בכלל לא'.

³ 'במידה רבה' או 'במידה מסוימת'.

שיעור הישראלים אשר נותנים אמון רב ברשות המקומית של יישוב מגוריהם – גבוה יותר: 46.9% נותנים אמון במידה רבה ברשות המקומית (62% מהערבים). 32.2% נוספים - במידה מסוימת.

מבין 8 הערים הגדולות, שיעור הנותנים אמון ברשות המקומית נע בין 90.1% בבאר שבע ל-67.1% בתל אביב-יפו.

ביישובים שבהם 100-199 אלף תושבים: 64.5% נותנים אמון בממשלה; 80.5% – ברשות המקומית. ביישובים שבהם פחות מ-100 אלף תושבים: 73.4% נותנים אמון בממשלה; 80.5% – ברשות המקומית.

תרשים 5 - בני 21 ומעלה הנותנים אמון בממשלה וברשות המקומית בתקופת המשבר בערים הגדולות ולפי צורת יישוב, אחוזים

